

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/649/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512208681
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2512208681.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného spoločnosťou: SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: S. G., nar. X.X.XXXX, bytom E., I. XX/XX, zastúpenému opatrovníčkou: M. Z., pracovníčka Okresného súdu Piešťany, o zaplatenie 328,03 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 12C/136/2012-22 zo dňa 1.4.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **r u š í** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 43 ods. 1, 3 písm. c), ods. 5 písm. b), e), § 42 ods. 3 písm. a), ods. 4 písm. b) zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických telekomunikáciách, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka ako i § 5 ods. 1, 2, § 101 ods. 1, § 115a ods. 2, § 120 ods. 1, 4, § § 156 ods. 3, § 200ea ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. a vecne tým, že v občianskom súdnom konaní sa uplatňuje zásada pojednacia, podľa ktorej sú účastníci konania povinní tvrdiť všetky pre rozhodnutie významné skutočnosti (povinnosť tvrdenia); sú tiež povinní plniť dôkaznú povinnosť a teda označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôsledkom nesplnenia týchto povinností je vynesenie nepriaznivého rozsudku pre účastníka, ktorý tieto povinnosti nesplnil; súd nie je sám povinný po významných skutočnostiach pátrať. V predmetnom spore navrhovateľ, ktorý je zastúpený advokátskou kanceláriou (§ 5 ods. 2 O.s.p.), k návrhu nepripojil zmluvu o pripojení a ani dodatok k zmluve o pripojení, z ktorých by vyplývalo dojednanie účastníkov o zmluvnej pokute, ktorá je predmetom tohto konania. Zákon o elektronických komunikáciách upravuje aj povinnosti účastníka, ktorý je v zmysle § 42 ods. 4 písm. b) povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní. Súd nemal preukázanú existenciu dohody účastníkov o uplatňovanej zmluvnej pokute a teda ani povinnosť odporcu túto zmluvnú pokutu zaplatiť, keďže zmluvná pokuta, v zmysle Občianskeho zákonníka musí byť dojednaná písomne. Súd preto dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, a to aj napriek tomu, že bol súdom vyzvaný na predloženie listinných dôkazov, z ktorých bude uplatnená zmluvná pokuta vyplývať, preto návrh v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na skutočnosť, že súd zamietol návrh navrhovateľa v celom rozsahu, v konaní mal plný úspech odporca. Nakoľko však odporcovi v tomto konaní žiadne trovy nevznikli, ani si ich neuplatnil, rozhodol súd o náhrade trov konania tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie navrhovateľ a domáhal sa ním, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie, pričom mu

prizná uplatnenú a vyčíslenú náhradu trov konania. Ako odvolacie dôvody označil tie, ktoré vyplývajú z § 205 ods. 2 písm. e) O.s.p. Argumentoval tým, že skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uznesení vo veci samej odvolacím dôvodom v zmysle § 205a ods. 1 písm. d) O.s.p. len vtedy, ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa. Dovoľuje si preto predložiť nový dôkaz - zmluvu o pripojení zo dňa 7.8.2008 ako aj na to, že predmetný dôkaz bol doložený v rámci základného konania ako príloha listu zo dňa 20.1.2014 označenému ako „Odpoveď na výzvu súdu“ a opakovane bol súdu predložený ako príloha listu adresovaného súdu zo dňa 7.3.2014 označeného ako „Odpoveď na výzvu súdu“. Odvolanie preto odôvodňuje aj § 205 ods. 2 písm. c) O.s.p. podľa ktorého súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Poukazuje na to, že dojednanie o zmluvnej pokute medzi jeho predchodcom a odporcom je upravené písomne v Zmluve o pripojení zo dňa 7.8.2008 a to konkrétne v bode 6 Zmluvy o pripojení. Tu poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.3.2013 č.k. 9Co/31/2012-157 a tým potom na to, že právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac do jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty. Primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska úhrad satisfakčnej funkcie. Súd môže označiť takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy. Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečenej sumy, ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti, nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k), ods. 5 Občianskeho zákonníka v teraz platnom znení. Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, že za existencie ktorých bola zmluva uzatvorená, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa. Poukazuje tiež aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.3.2013 č.k. 9Co/31/2012-157. Dojednanie o zmluvnej pokute je len zabezpečenie prospechu odporcovi. Uplatnenie práva na zaplatenie zmluvnej pokuty ako subsidiárneho práva, ktoré mu vzniklo až porušením primárnej povinnosti odporcu, platiť cenu poskytnutých služieb riadne a včas, nemožno považovať za nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, ako tvrdí súd prvého stupňa. K forme uzatvorenej zmluvy o pripojení si dovoľuje uviesť, že formu zmluvy, ktorú používal, resp. jeho právny predchodca, nemožno bezvýhradne považovať za formulárový typ zmluvy, ktorý odporcovi neumožňuje ovplyvniť jej obsah, práve naopak. Odporca si napríklad mohol vybrať dobu viazanosti a podľa zvolenej doby viazanosti získal benefit k poskytovanej službe.

Odporca odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a e) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V prejednávanej veci prvostupňový súd s odkazom, že ide o drobný spor (nárok max. 1.000 Eur, porovnaj § 200ea O.s.p.), mimo pojednávania (§ 115a ods. 2 O.s.p.) vykonal dokazovanie listinným dôkazom, a to faktúrou č. 9704475657 splatnou dňa 18.7.2009, predstavujúcou zmluvnú pokutu Magio internet Solo viaz. 18 m.

V tomto prípade bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu významné vyriešiť si najskôr tú právnu otázku, či súd prvého stupňa mohol podľa § 115a O.s.p. vo veci samej rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, keď podľa neho neboli predloženými listinami preukázané všetky rozhodujúce skutočnosti a súd tak musel založiť svoje rozhodnutie vo veci na závere o neunesení bremena tvrdenie i dôkazného bremena navrhovateľom.

Podľa ust. § 115 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie vecí samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa ust. § 115a O.s.p. na prejednanie vecí samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie vecí vzdali. (ods. 1) Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch. (ods. 2) Súhlas účastníkov s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania alebo výslovné vzdanie sa práva na prejednanie vecí sa vzťahuje aj na odvolacie konanie. O tejto skutočnosti musia byť účastníci konania poučení. (ods. 3)

Z ustanovenia § 115a O.s.p. teda vyplýva, že súd prvého stupňa môže vec samú prejednať a rozhodnúť o nej bez nariadenia pojednávania - okrem toho, že účastníci sa práva na verejné prejednanie vecí vzdali, prípadne s rozhodnutím vecí bez nariadenia pojednávania súhlasili, ako i v prípade, že ide o drobný spor (daný prípad) podľa názoru odvolacieho súdu len vtedy, ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov a ak ide o listiny, ktoré predložil súdu niektorý z účastníkov konania.

Pri prejednávaní a rozhodnutí vecí bez nariadenia pojednávania súd môže vychádzať len z takých listín, ktoré mu predložili účastníci konania (ich zástupcovia alebo splnomocnenci). Len vo vzťahu k týmto listinám je totiž možné predpokladať, že ide o listiny účastníkom konania známe a že k ich pravosti alebo obsahu nemajú pripomienky; voči ostatným listinám majú účastníci konania právo sa vyjadriť (porovnaj § 123 O.s.p.), dôkaz takými listinami je za tejto situácie prípustný len pri prejednaní vecí, a je preto vylúčené, aby súd prvého stupňa postupoval podľa § 115a O.s.p., a to i vtedy ak ide o drobný spor.

Bez nariadenia pojednávania môže súd prvého stupňa vec prejednať a rozhodnúť súčasne len za podmienky, že bol náležite zistený skutkový stav vecí na základe účastníkmi predložených listín, lebo nimi boli preukázané všetky medzi účastníkmi sporné skutkové okolnosti, významné pre právne posúdenie vecí. Ak totiž ust. 115a O.s.p. uvádza ako predpoklad pre prejednanie a rozhodnutie vecí bez nariadenia pojednávania, aby vo veci bolo možné "rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi", vyjadruje tým nielen požiadavku, aby súd pri zisťovaní skutkového stavu vecí nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení účastníkov konania (§ 153 ods. 1 O.s.p.), z iného dôkazu ako z listín predložených účastníkmi konania (ich zástupcami alebo splnomocnencami), ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými tvrdeniami účastníkov a nimi predloženými listinami náležite preukázané a že teda podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa nebude (aj) nesplnená povinnosť tvrdenia alebo neunesenie dôkazného bremena. Ak sa ukáže, že účastník konania doteraz nesplnil svoju povinnosť tvrdenia (neuviedol všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedol neúplne) alebo povinnosť dôkaznú (nenavrhol dôkazy potrebné na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie vecí významné), musí súd prvého stupňa, aj keby išlo o drobný spor, ako to bolo v danom prípade, vždy nariadiť pojednávanie (§ 115 ods.1 O.s.p.), pretože si musí splniť povinnosť v zmysle cit. § 118 ods. 2 O.s.p. a informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, čo bez nariadenia pojednávania nie je možné.

Z uvedených dôvodov je potom možné uzavrieť, že na prejednanie vecí samej nie je potrebné v zmysle ustanovenia § 115a O.s.p. nariadiť na súde prvého stupňa pojednávanie, i keď ide aj o len drobný spor, len vtedy, ak účastníci konania prostredníctvom nimi predložených listinných dôkazov a svojich zhodných tvrdení uniesli bremená tvrdenia a dôkazné bremena a ak podkladom pre rozhodnutie súdu vo veci samej bol týmito dôkazy (prípadne aj pomocou zhodných tvrdení účastníkov) zistený skutkový stav vecí, čo však daný prípad nie je.

Odvolací súd je si vedomí, že požiadavka možnosti vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi, pre prejednanie vecí samej bez nariadenia pojednávania je uvedená v ods. 1 cit. § 115a O.s.p., ktorý vyžaduje súhlas alebo výslovné vzdanie sa práva na verejné prejednanie vecí, keď možnosť rozhodnúť bez nariadenia pojednávania i v drobných sporoch je upravená samostatne v ods. 2 tohto zákonného ustanovenia, avšak i tento odsek je potrebné vnímať a vykladať v kontexte s ods. 1, pretože i tu súd bude svoje skutkové tvrdenia opierať len o listinné dôkazy, prípadne zhodné tvrdenia účastníkov.

Spravodlivým prejednaním vecí je také súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odvolací súd poukazuje i na to, že obsah práva na súdnu ochranu v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (porovnaj III. ÚS 7/08).

Konanie pred súdom pritom musí zabezpečiť pre účastníkov konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair proces). Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Občiansky súdny poriadok účastníkovi viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich.

Preto pokiaľ súd prvého stupňa zamietol navrhovateľovi návrh len preto, že neuniesol dôkazné bremeno, pričom rozhodol o veci bez nariadenia pojednávania s odkazom na § 200ea v spojení s § 115a ods. 2 O.s.p., čím si potom nemohol splniť povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p. informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, týmto nesprávnym postupom zaťažil konanie vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O.s.p.). V dôsledku toho potom odvolaciu súdu neostávalo nič iné iba napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, tu potom už bez potreby zaoberania sa s odvolacou argumentáciou z hľadiska hospodárnosti konania. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní riadiť sa názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O.s.p. viazaný, opätovne vec prejednať za stavu dodržania procesného postupu opísaného vyššie, ktorého nedostatok spôsobil aj nutnosť zrušenia jeho rozsudku a až potom opätovne rozhodnúť o veci i o trovách konania prvostupňového i odvolacieho (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.